

Christer Jarlås visar denna bild på hur en myt hos vissa grupper kan ta sig uttryck. Utanför en tingsrätt vid en rättegång om illegal vargjakt har någon genom uppsatta skyltar demonstrerat mot åklagaren som leder rättsprocessen.

Miljöåklagare Christer Jarlås beskriver hur arbetet mot den illegala jakten på stora rovdjur sker i motvind. Resurserna räcker inte till.

– Det har länge varit en situation som i stort är utanför myndigheternas kontroll, säger han. På Vargsymposiet i Vålådalen i år tog Jarlås punkt för punkt itu med myter som sprids i diverse massmedier och jaktkretsar.

Myt 1: Åklagarna drivs av personliga intressen.

Jarlås åskådliggjorde med en bild på ett skyltmaterial som stod uppställt vid Mora tingsrätt före en rättegång om illegal jakt (se bilden ovan).

– Ganska unikt i sig. Jag har bara sett det en gång tidigare, säger Jarlås och hänvisar till en annan rättegång om illegal jakt på varg i Norrbotten. Jarlås tillägger i samband med situationen som bilden med skyltarna visar, att ordföranden i Jägarnas Riksförbund skrev en insändare mitt under pågående rättegång att miljöåklagare Åse Schoultz borde avskiljas från sin uppgift.

– Om ordföranden i Jägarnas Riksförbund lever i den tron, att om man tar bort åklagaren i det målet så läggs målet ner – så är det ju inte. Vi väcker ju inte åtal personligen utan för staten, påpekar Jarlås.

Jarlås förklarar att det var befogat att ta detta mål till domstol eftersom man kunde förvänta sig en fällande dom. Rättegångsbalken styr hur åklagaren skall arbeta.

Myt 2: Enorma resurser läggs på att utreda grova jaktbrott.

Verkligheten är den att polisen inte har resurser för att kunna arbeta med grova jaktbrott, utredningar blir liggande för att det

saknas utredare, upplyser Jarlås.

– Det är i stort sett omöjligt att få ut polisens tekniker eftersom de är upptagna med andra brott. Det får vi acceptera eftersom det finns brottslig verksamhet som är allvarligare.

Myt 3: Det sätts in samma resurser som vid mordutredningar.

Jarlås betonar att detta inte stämmer alls – att utreda jaktbrott får man göra om det inte finns något annat att göra. Han förklarar att det vid tillslaget i Norrbotten just då lyckligtvis fanns frilagda resurser, som tajmade väl med behovet att vidta åtgärder som kräver ganska mycket folk samtidigt.

Christer Jarlås

Myt 4: Det är hårdare straff för grova jaktbrott än för mord.

Det är totalt fel, upplyser Jarlås. De domar som getts för grova jaktbrott ligger på 1,5 till 2 års fängelse medan straffet för mord ligger på mellan 10 år och livstid.

Myt 5: Vilka begår brotten?

Brottsförebyggande rådet, Brå:s studie från 2005 och rapport från 2007 visar att det kan vara enskilda gärningspersoner, livsstilare (t. ex. jägare), djurhållare (t. ex. lantbrukare och renskötare), statussökare (t. ex. jägare), affärsmän (vinstdrivande aktörer, vilket är ganska ovanligt) och samlarintresserade, typ fågelsamlare.

I en nyutkommen avhandling från Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, av Erica von

Miljöåklagare slår hål på sju myter om arbetet mot jaktbrott mot de stora rovdjuren

Essen framlägger hon påståendet att illegal jakt på de stora rovdjuren är ett utslag av civil olydnad och därmed ett politiskt utspel eller markering. Om denna utsaga säger Jarlås:

– Jag har aldrig hört någon säga: ”Jag sköt dessa rovdjur som en politisk motståndshandling.” De som begått brotten har alltid nekat. De som gör en politisk motståndshandling vill ju som regel ha så stor uppmärksamhet som möjligt för detta och så har det aldrig varit i någon av de utredningar jag tagit del av.

Myt 6: Vem som helst som går med ett gevär i skogen kan dömas för förberedelse till jaktbrott.

Verkligheten är enligt Jarlås att inte många döms för illegal jakt, att ingen dömts för förberedelse till grovt jaktbrott, att inte ens en fällande dom per år sker för grovt jaktbrott. Och sanningen är också att det är svårt att komma åt den illegala jakten därför att det rör sig om slutna kretsar. Ett exempel bland problem som polisen har, berättar Jarlås, är att det är oerhört svårt att få rätt att göra en telefonavlyssning. En sådan ska prövas och beviljas inte alltid. Att hålla en avlyssning är också väldigt resurskrävande.

Myt 7: Länsstyrelserna och polisen vill åt jägarna.

Jarlås informerar om att de flesta poliser och folk från länsstyrelserna själva är jägare och att länsstyrelserna bara anmäler misstanke om brott, de lagför dem inte – det är åklagaren som gör. Det krävs mycket bevis för ett åtal och ännu mer för ett få igenom en fällande dom.

– Som ni förstår är det stora svårigheter att få de här brotten till domstol och idag står polisen inför stora organisatoriska problem och det är mycket som inte fungerar och då får också jaktbrotten, i det perspektivet, väldigt liten betydelse, avslutar Christer Jarlås.

TEXT OCH FOTO: HANS RING